Polski
Instytut
Ekonomiczny

GovTech
czyli nowe technologie w sektorze publicznym

Definicja GovTech

GovTech to akronim sformułowania Government Technology. Termin ten, szeroko używany w Stanach Zjednoczonych i Afryce, globalnie zyskał na popularności dopiero w ostatnich latach.

GovTech tonowoczesne rozwiązania informatyczne i technologiczne przeznaczone dla administracji publicznej.

Jakkolwiek nowocześnie brzmi konkursy na rozwiązanie problemów administracji rozpoczęły się w Wlk. Brytanii już w XIX wieku.

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Wielkość rynku GovTech

400 mld USD
wartość globalnego rynku GovTech

25 mld USD
wartość europejskiego rynku GovTech

6,6 mld GPB
wartość brytyjskiego rynku GovTech

Wartość inwestycji *venture capital* związanych z *GovTech* w Wielkiej Brytanii i Europie (w mln USD)

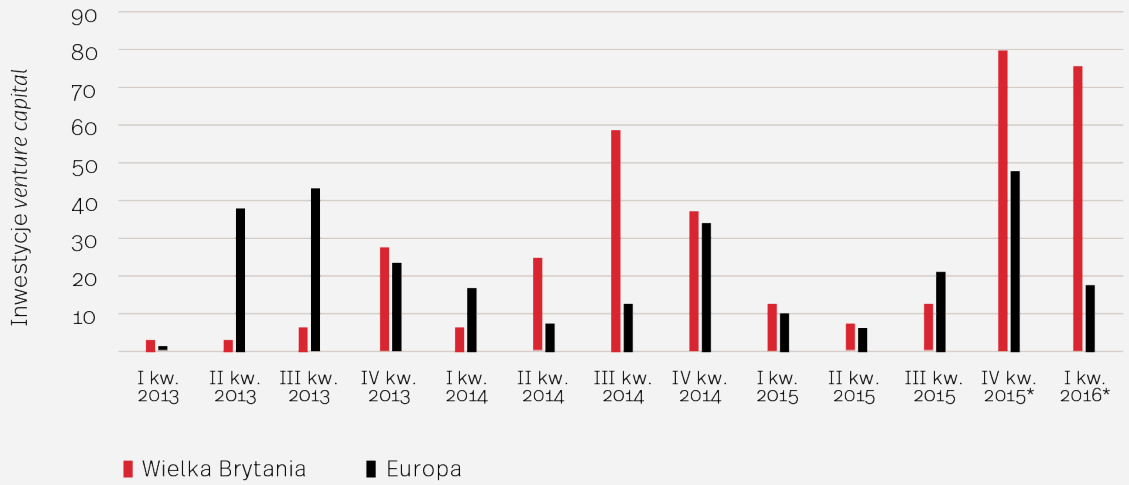

* W ostatnim kwartale 2015 r. i pierwszym kwartale 2016 r. pominięto wartość nieujawnionych transakcji europejskich.

Polski Instytut Ekonomiczny

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Rynek GovTech

Uczestnicy oraz interesariusze

Administracja publiczna

Przedsiębiorcy i inwestorzy

Odbiorcy usług administracji

Cykl usług GovTech

Dostrzeżenie problemu, który należy rozwiązać

Opracowanie rozwiązań zidentyfikowanego problemu

Wdrożenie wypracowanego produktu i poddanie go ocenie

Polski Instytut Ekonomiczny

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

W szeregu państw rozwiniętych panuje przekonanie, że tradycyjny proces zamówień publicznych **nie sprawdza się w dobie nowych technologii** i że wymaga on uelastycznienia.

Gdzie leży problem

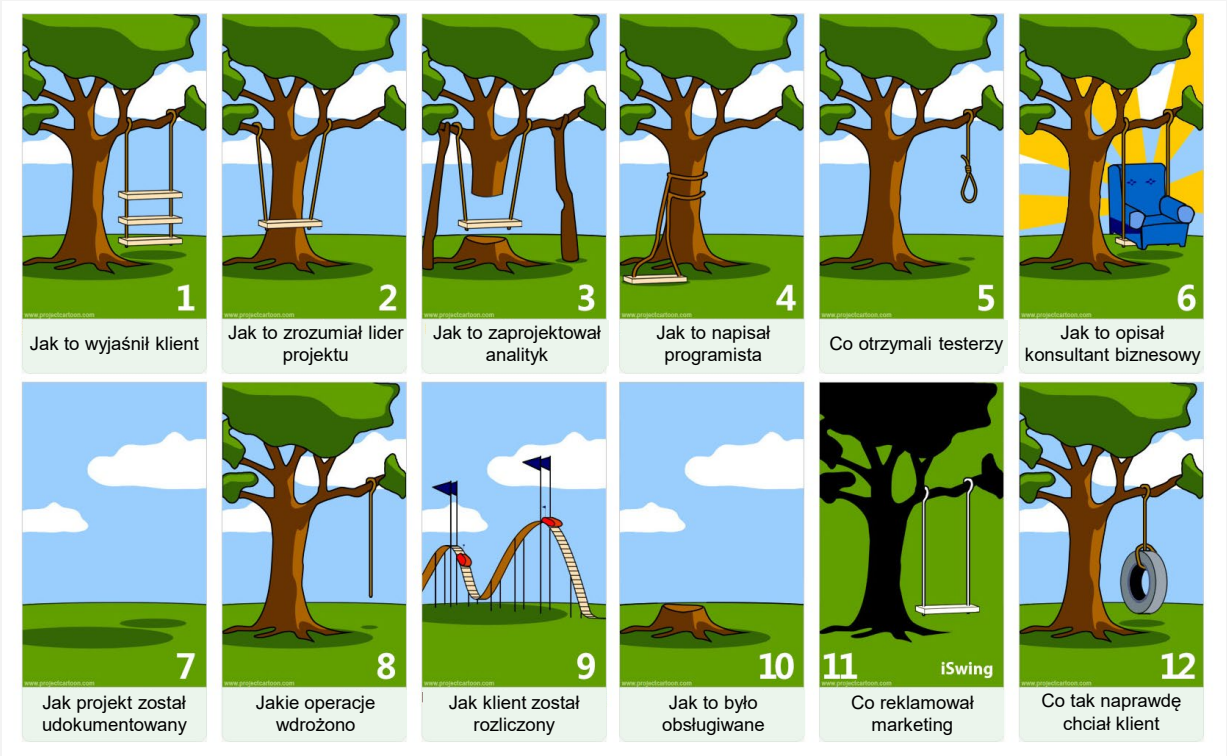

Źródło: ZENTAO (2017). Project Management - A Tree Swing Story.

Wady konwencjonalnych instytucji prawa zamówień publicznych

- czasochłonność, złożoność i wysokie koszty funkcjonujących procedur
- brak koordynacji działań, współpracy i przejrzystości
- ograniczone możliwości wzięcia udziału w procedurze zamówień publicznych przez mniejszych dostawców z uwagi na wysokie koszty administracyjne, konieczność spełniania wygórowanych warunków oraz odpowiedzialność związaną z produktem
- zachowawczość jednostek publicznych, które unikają podejmowania ryzyka i nie poszukują innowacyjnych narzędzi do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Odpowiedzią na **identyfikowane niedoskonałości stosowanych narzędzi** prawa zamówień publicznych jest obserwowany w szeregu państw rozwiniętych **rozwój inicjatyw GovTech**.

Rozwój inicjatyw GovTech

Inicjatywy GovTech dotyczą zarówno sfery procesowej, tzn. **optymalizacji procedur działania administracji**, jak i instytucjonalnej, realizowanej przez **powoływanie agencji rządowych** wspierających proces pozyskiwania przez administrację publiczną usług z zakresu ICT.

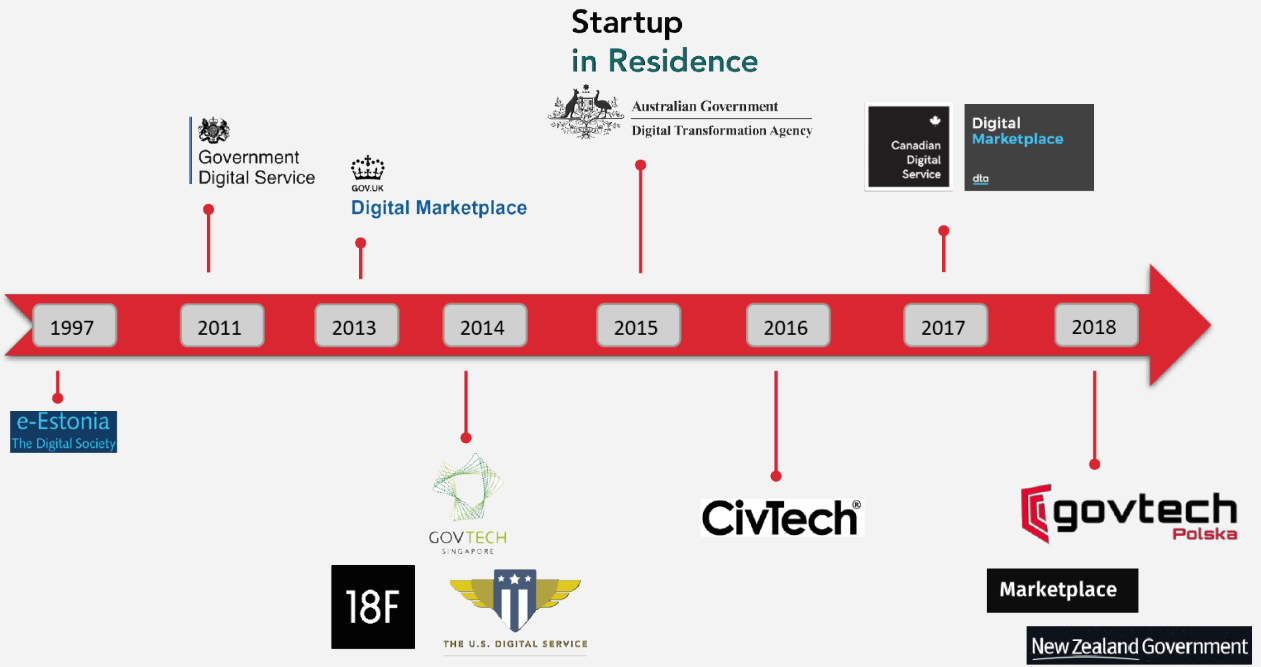

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Rządy państw przyjmują **różne rozwiązania** usprawniające proces zamówień publicznych w zakresie ICT. Mają one charakter **sanacyjny** (zwiększenie efektywności funkcjonujących procedur), albo **innowacyjny** (wdrożenie nowych procedur i praktyk).

Narzędzia sanacyjne

Pomoc ekspertów z dziedziny ICT

Wersje próbne lub pilotażowe dla administracji

Secondment for innovation

Micropurchasing

Zamówienie kooperacyjne

Inicjatywy GovTech dotyczą zarówno sfery procesowej, tzn. **optymalizacji procedur działania administracji**, jak i instytucjonalnej, realizowanej przez **powoływanie agencji rządowych** wspierających proces pozyskiwania przez administrację publiczną usług z zakresu ICT.

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Agile procurement

Metodyka zwinna (*agile*) – tryb działania charakterystyczny dla procedur zamówieniowych usług ICT. Zakłada **dostarczanie mniejszych elementów projektu** (modułowość zamówień), stałą współpracę zamawiającego z dostawcą oraz przejście od ogólnych założeń na początku zamówienia do szczegółowych wytycznych krystalizujących się w trakcie realizacji projektu.

42 proc.

skuteczność powodzenia projektów z zakresu IT realizowanych metodyką zwinną (*agile*)

Statystyka sukcesów i porażek projektów *agile*

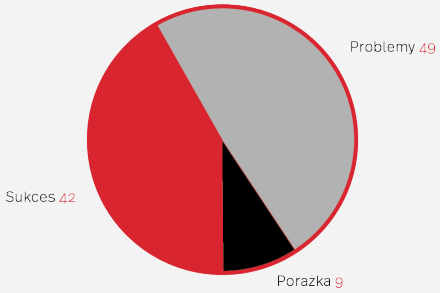

14 proc.

skuteczność powodzenia projektów z zakresu IT realizowanych metodyką kaskadową (*waterfall*)

Statystyka sukcesów i porażek projektów *waterfall*

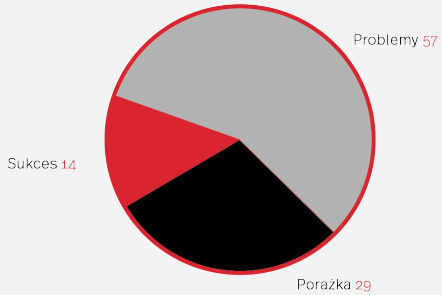

Polski Instytut Ekonomiczny

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Challenge-driven approach

Challenge-driven approach to konkurs-wyzwanie. W jego ramach Zleceniodawca koncentruje się na sformułowaniu problemu, jednak nie opracowuje koncepcji jego rozwiązania. Zamiast ustalać precyzyjne wymagania przetargowe **pozostawia przedsiębiorcom przestrzeń na własne, innowacyjne podejście** do danego zagadnienia.

Zleceniodawca **nie musi** zastanawiać się w jaki sposób chciałby rozwiązać swój problem

W momencie zakupu rozwiązania zlecający **ma pewność**, że jego problem zostanie skutecznie rozwiązany

Zleceniodawca **bazuje na świeżym spojrzeniu na problem** przez osoby spoza organizacji, co może prowadzić do wypracowania niekonwencjonalnego i przez to bardziej skutecznego rozwiązania

Pozwala mniejszym firmom na przystąpienie do kontraktów publicznych, ponieważ nie muszą przechodzić przez kosztowną procedurę przetargową

Polski Instytut Ekonomiczny

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Digital Marketplace

Digital Marketplace to platforma online pozwalająca jednostkom administracji publicznej na **znalezienie usług z zakresu IT dopasowanych do ich potrzeb** i ich nabycie w sposób szybszy niż przy użyciu konwencjonalnych procedur prawa zamówień publicznych.

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

GovTech w Polsce

163 mld PLN
wartość zamówień publicznych w Polsce w 2017 r.

139 133
liczba zamówień publicznych w Polsce w 2017 r.

56 proc.
odsetek zamówień publicznych dotyczy usług i dostaw
(z wyłączeniem budowlanych)

2 164
liczba zamówień publicznych w zakresie ICT w Polsce w 2017 r.

1,6 proc.
odsetek zamówień publicznych w zakresie ITC w łącznej liczbie zamówień

43 proc.
odsetek zamówień publicznych, dla których złożono w 2017 r. tylko jedną ofertę

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Wykorzystanie dostępnych narzędzi w zamówieniach ICT

Współpraca administracji publicznej oraz przedsiębiorców oparta jest na instytucji zamówień publicznych. Są to umowy odpłatne, których przedmiot stanowią usługi, dostawy lub roboty budowlane.

Tryb zamówienia	Lata / odsetek liczby zamówień			
	2014	2015	2016	2017
Przetarg nieograniczony	82,19	83,39	81,80	86,10
Przetarg ograniczony	0,74	0,83	0,70	0,40
Negocjacje z ogłoszeniem	0,08	0,07	0,05	0,05
Dialog konkurencyjny	0,01	0,01	0,01	0,02
Negocjacje bez ogłoszenia	0,21	0,13	0,10	0,14
Zamówienie z wolnej ręki	13,42	11,75	13,42	9,67
Zapytanie o cenę	3,14	3,55	3,59	3,29
Partnerstwo innowacyjne	-	-	0,00	0,01
Licytacja elektroniczna	0,21	0,27	0,33	0,32

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Polską odpowiedzią na problemy administracji publicznej jest zainaugurowany w 2018 r. projekt **GovTech Polska**.

GovTech Polska – dotychczasowe osiągnięcia

GovTech Polska ma na celu poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań dla administracji publicznej oraz wsparcie procesu jej cyfryzacji przez usprawnienie procesu pozyskiwania przez nią usług ICT.

- 5 Konkursów
- Ponad 250 zgłoszeń
  (20 razy więcej niż w klasycznych przetargach)
- Prawie 2 miliony złotych nagród
- 80% zwycięzców to Mali i Średni Przedsiębiorcy
- 3 kraje zainteresowane modelem

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

GovTech Polska w 2019

Wybrane cele na 2019 r.

1. znaczące zwiększenie liczby konkursów przeprowadzonych z wykorzystaniem modelu *GovTech* Polska
2. promocja wykorzystania procedury konkursowej charakterystycznej dla *GovTech* Polska za granicą
3. rozbudowa krajowego ekosystemu *GovTech*, w szczególności przez tworzenie sieci firm sektora MSP otwartych na współpracę z sektorem publicznym

Harmonogram konkursów

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Rekomendacje

Rodzaj narzędzia	Polska	Państwo i opis funkcjonalności
Platforma zakupowa	Brak w zakresie usług z obszaru ICT. Pierwszą inicjatywą w tym zakresie może być udostępniona i rozwijana platforma e-katalogi prowadzona przez Urząd Zamówień Publicznych (E-katalogi, 2019).	Wielka Brytania i Australia Digital Marketplace to platforma pozwalająca szeroko rozumianym jednostkom administracji publicznej znaleźć dopasowane i konkurencyjne usługi z zakresu ICT a także dokonać ich szybkiego zakupu przy minimalnych formalnościach
Inicjatywa typu challenge-driven	Podczas przeprowadzonych konkursów, wybrane firmy uzyskają fundusze na rozwój swoich pomysłów	Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Szkocja, Kanada, Izrael Challenge.gov to program uruchomiony w 2010 r. w Stanach Zjednoczonych. W jego ramach znaleziono rozwiązania dla ok. tysiąca wyzwań dotyczących palących problemów administracji. Przy jego pomocy przedsiębiorcy uzyskali nagrody o łącznej wartości ponad 250 mln USD
Micropurchasing	Dyrektywa podziału zamówienia na części wynika z przepisów prawa (Ustawa Pzp, 2004, art. 36aa), ale praktyka jej stosowania nie spełnia postulatów metodyk zwinnych w zamówieniach ICT.	Stany Zjednoczone Zamówienia są dzielone na mniejsze części, dzięki czemu mniejsze firmy mogą się o nie ubiegać
Secondment for innovation	Brak	Stany Zjednoczone Urzędnicy podejmują czasową współpracę z innowatorami i małymi przedsiębiorcami, dzięki czemu poznają i wdrażają w administracji charakterystyczne dla biznesu narzędzia i dobre praktyki
Pomoc konsultantów z dziedziny ICT w przygotowaniu zamówienia	Istnieje podstawa prawna do wykorzystania konsultantów w procesie udzielania zamówień publicznych (Ustawa Pzp, 2004, art. 21 ust. 4), lecz w praktyce wykorzystanie tej opcji w zamówieniach ICT jest niewystarczające	Stany Zjednoczone USDS współpracuje z agencjami w celu zidentyfikowania i wyeliminowania luk w ich zdolnościach do projektowania, rozwijania, wdrażania i obsługi udoskonalonych usług skierowanych do obywateli. W różnych agencjach zatrudnionych jest ponad 200 pracowników
Wspieranie usług dla administracji opartych na technologii chmury	Wykorzystanie chmury nie jest powszechne	Wielka Brytania i Kanada Realizacja zasady cloud first: jednostki administracji muszą rozważyć i w pełni ocenić potencjalne rozwiązania w chmurze, zanim zaczną szukać alternatywnych usług IT. Mogą wybierać inne rozwiązania niż chmury, dopiero gdy udowodnią, że te rozwiązania oferują lepszą wartość niż usługi oparte na chmurze

Źródło: PIE (2019). GovTech, czyli nowe technologie w sektorze publicznym.

Dziękuję za uwagę

Piotr Arak
Dyrektor
Polski Instytut Ekonomiczny
E: piotr.arak@pie.net.pl

Polski
Instytut
Ekonomiczny